

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana T: 01 400 52 00
F: 01 400 53 21

- VRTCEM
- OSNOVNIM ŠOLAM
- OSNOVNIM ŠOLAM S PRILAGOJENIM PROGRAMOM
- ZAVODOM ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OTROK IN MLADOSTNIKOV S POSEBNIMI POTREBAMI
- GLASBENIM ŠOLAM

Številka: 6030-1/2020/45
Datum: 29. 5. 2020

ZADEVA: Delovnopравни status zaposlenih ob sproščanju ukrepov - obvestilo

Zaradi pogostih vprašanj v zvezi z delovnopravnim statusom posameznih kategorij zaposlenih, sporočamo:

I. Vrnitev na delo v prostore delodajalca

Zaposlene, ki so imeli odrejeno delo na daljavo ali čakanje na domu, se pozove na delo na delovno mesto, v prostore delodajalca.

Če bodo posamezni zaposleni še vedno opravljali delo na daljavo, je potrebno z njimi skleniti ustrezno pogodbo o zaposlitvi oziroma aneks (68. člen ZDR-1) ter o tem obvestiti pristojni inšpektorat za delo, ker po preklicu epidemije niso več izpolnjeni pogoji za enostransko odreditev dela na drugem kraju (na domu) na podlagi 169. člena ZDR-1.

Navedeno (sklenitev pogodbe o zaposlitvi, obvestilo inšpektorju za delo) ni potrebno v primeru učitelja (oziroma strokovnega delavca), ki opravlja delo izven zavoda na podlagi na podlagi 44. d člena KPVIZ, torej le naloge iz prvega odstavka 44. d člena in le v obsegu največ 10 ur tedensko.

II. »Rizični« delavci

Delavec izkazuje »rizičnost« na podlagi potrdila medicine dela.

Ministrstvo za delo (MDDSZ) izpostavlja, da morajo biti, skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št.43/11), vsi ukrepi, ki jih delodajalec izvaja z namenom zagotovitve varnosti in zdravja, pri delu za delavce brezplačni. Mnenje izvajalca medicine dela je napotek delodajalcu za ukrepanje. Iz

Priporočila za izvajanje preventivnih zdravstvenih pregledov zaposlenih, ki lahko sodijo v skupino rizičnih bolnikov oz. pri katerih obstaja povečano tveganje za zaplete v primeru okužbe s koronavirusom SARS-CoV-2, ki ga je pripravila predstojnica Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa prof. dr. Metoda Dodič-Fikfak, dr. med., povzemamo naslednje:

»Delavca na pregled napoti delodajalec z napotnico za ciljni preventivni zdravstveni pregled s pripombo: CILJANI PREGLED, COVID – 19, rizična skupina. Na napotnici morajo biti navedeni tudi že uvedeni preventivni ukrepi za preprečevanje širjenja okužbe na delovnem mestu ali pa delodajalec priloži dopolnjeno oceno tveganja za delo v času epidemije.

Za oceno rizičnosti zaposlenega je razen njegovega zdravstvenega stanja potrebno upoštevati:

- aktualno epidemiološko sliko v Sloveniji,
- (mikro)epidemiološko sliko v podjetju in delovni organizaciji ter tveganje za okužbo na delovnem mestu–dopolnjeno oceno tveganja za čas epidemije s koronavirusom SARS-CoV-2,
- tveganje za okužbo na delovnem mestu ob izvajanju in upoštevanju predvidenih preventivnih ukrepov.«.

Predlagamo, da ob napotitvi delavca na pregled k medicini dela pojasnite, da tako glede zaposlenih kot tudi učencev upoštevate Higienska priporočila NIJZ, da v šolo prihajajo torej zdravi otroci in zaposleni, ki o tem podajajo tudi izjavo ter opišite morebitne dodatne ukrepe, ki jih v zvezi s preprečevanjem okužb izvajate. Izpostavite tudi predlog, da naj medicina dela upošteva tudi trenutno ugodno epidemiološko situacijo, zaradi česar ni nujno, da delavčeva bolezen, ki ga sicer uvršča v rizično skupino, predstavlja kontraindikacijo za delo (na kar nas je opozorilo MDDSZ). Prosite tudi za navodila, kako ustrezno prilagoditi delovno okolje.

Delavec, ki ima potrdilo medicine dela, da zaradi svoje bolezni sodi v kategoriji rizičnih delavcev, ki jim je odsvetovana vrnitev na delovno mesto, in ki mu delovnega okolja ne morete ustrezno prilagoditi, lahko opravlja delo na daljavo (če narava in organizacija dela to dopuščata, potrebna sklenitev pogodbe o zaposlitvi o delu na domu), če pa to ni mogoče, se mu odredi čakanje na delo na podlagi prvega odstavka 137. člena ZDR-1 (delavec ne dela iz razlogov na strani delodajalca, ker le-ta ne more ustrezno prilagoditi dela glede na navodila medicine dela).

Če je delavec zaradi svoje bolezni na podlagi potrdila medicine dela na čakanju na delo, mu od 1. 6. 2020 pripada nadomestilo plače po prvem in drugem v povezavi s sedmim odstavkom 137. člena ZDR-1, kar pomeni nadomestilo plače v višini njegove povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev oziroma iz obdobja dela v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti. Če delavec v obdobju zaposlitve v zadnjih treh mesecih ni delal in je za ves čas prejemal nadomestilo plače, je osnova za nadomestilo enaka osnovi za nadomestilo plače v zadnjih treh mesecih pred začetkom odsotnosti. Če delavec v celotnem obdobju zadnjih treh mesecev ni prejel niti ene mesečne plače, mu pripada nadomestilo plače v višini osnovne plače, določene v pogodbi o zaposlitvi. Višina nadomestila plače ne sme presegati višine plače, ki bi jo delavec prejel, če bi delal.

Če se zaradi takšne situacije pokaže potreba po novih zaposlitvah, se bodo zadeve reševale individualno.

Glede »**rizičnosti**« **družinskih članov** iz istega gospodinjstva po našem mnenju ne obstaja obveznost delodajalca glede prilaganja delovnega okolja potrebam "rizičnega svojca" (razen če bi drugačna usmeritev izhajala iz morebitnega potrdila medicine dela). Če boste takšne primere imeli, vas prosimo, da nas o tem obvestite. To pomeni, da mora takšen delavec priti na delovno mesto ali pa lahko ostane doma na podlagi drugih oblik opravičene odsotnosti (nega družinskega člana v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju, dopust, izredni dopust, če so izpolnjeni pogoji po KPVIŽ, itd..). Delodajalec svojim zaposlenim zaradi "rizičnih svojcev", ki so člani istega gospodinjstva, ni dolžan izplačevati nadomestila plače zaradi

višje sile (šesti odstavek 137. člena ZDR-1). Lahko pa se seveda delodajalec in delavec dogovorita za prilagoditev dela, če je to v interesu obeh (npr. delo na daljavo, delo izven razreda...) in to ne povzroča dodatne obremenitve javnih sredstev.

V zvezi s skupino t. i. »**rizičnih**« **otrok** izpostavljamo posodobljen sklep Razširjenega strokovnega kolegija za pediatrijo z dne 20. 5. 2020, ki je priloga prav tako posodobljenih Higijenskih priporočil NIJZ (ki ste jih že prejeli), prilagamo pa tudi povezavo:

https://nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higienska_priporocila_za_izvajanje_pouka_v_osnovni_soli_za_preprecevanje_sirjenja_sars-cov-2_priporocila_za_obdobje_ko_se_v_drzavi_pojavljajo_posamicni_primeri_covid-19.pdf), in iz katerih izhaja, da lahko gredo v šolo tudi »rizični« učenci, potrebna pa je večja pozornost staršev glede morebitnih znakov okužb. Kronično bolni otroci naj imajo pred vstopom v šolo opravljen pri zdravniku pregled zaradi individualne ocene tveganja. Po mnenju RSK za pediatrijo je pričakovati, da bo otrok, pri katerih bo dejansko obstajala kontraindikacija za vrnitev v šolo, malo.

Starši teh otrok gredo lahko v službo; morajo pa seveda biti pozorni na morebitne znake okužb in upoštevati vsa navodila za preprečevanje okužb.

Če kateri od otrok zaradi zdravstvenega stanja (potrdilo lečečega zdravnika) vendarle ne bo mogel v šolo, in bo delodajalec po presoji vseh okoliščin primera ugotovil, da gre za primer višje sile (da gre za neizogiben in neodvnljiv, nepričakovan dogodek; presodi in upošteva se lahko ali gre za otroka do vključno 5. razreda osnovne šole, ki potrebuje varstvo, možnost zagotovitve varstva s strani drugega starša ali na drug ustrezen način, možnost drugačne razporeditve delovnega časa delavca itn), lahko ostane en od staršev doma. Delavec je tisti, ki v primeru nemožnosti opravljanja dela zaradi varstva »rizičnega« otroka, delodajalca obvesti o vseh relevantnih okoliščinah odsotnosti.

Če delavec ne more opravljati dela zaradi višje sile, znaša **nadomestilo 50% plače** oziroma najmanj 70% minimalne plače (šesti odstavek 137. člena ZDR-1).

III. Neenakomerna razporeditev delovnega časa – iztek referenčnega obdobja

Prosimo, da, kljub izrednim razmeram, ki so bile (in delno še vedno so) preko evidenc delovnega časa spremljate stanje opravljenih delovnih ur zaposlenih, da ne bo 31. 8. 2020 prihajalo do presežka ur, in temu ustrezno prilagodite organizacijo dela.

Spoštljiv pozdrav in uspešno v nadalje,

Pripravila: Pravna služba MIZŠ:
Slavica Čebular Musar

Anton Baloh
generalni direktor
Direktorat za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo